

UZASADNIENIE

Powód P. K. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) P. K. we W., w dniu 09.11.2016r. wniósł do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej o zasądzenie od pozwanego (...) S.A w B., kwoty 4.940,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01.08.2016 do dnia zapłaty a ponadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

Na uzasadnienie swoich żądań podniósł, iż na mocy umowy o pośrednictwie nr (...) z dnia 16 czerwca 2016r zawartej z pozwanym, obowiązującej od 21 czerwca 2016r strony uzgodniły współpracę w dziedzinie pośrednictwa w sprzedaży produktów finansowych i innych usług pozwanego za ustalonym w przedmiotowej umowie wynagrodzeniem. Za usługi pośrednictwa finansowego w zakresie zawierania umów pożyczki powód wystawił pozwanemu fakturę nr (...) w dniu 31 lipca 2016r na kwotę 4.940,09zł. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku zapłaty powyższej kwoty, wobec czego powód skierował do pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty w dniu 18 października 2016r. Pozwany nie uczynił zadość powyższemu roszczeniu.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Fabrycznej wydał w dniu 17 lutego 2017r nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty, pozwany podniósł zarzut nieistnienia zobowiązania, potrącenia, niewłaściwości miejscowej oraz wniósł o przekazanie sprawy według właściwości ogólnej do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego wskazał, iż właściwością miejscową sądu określa art. 30 k.p.c. tj siedziba strony pozwanej, a więc uzasadnione jest przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej. Ponadto pozwany przyznał, iż strony łączyła umowa o pośrednictwie nr (...) z dnia 21 czerwca 2016r., jednakże wbrew jej postanowieniom powód w czterech przypadkach pobrał od klientów opłaty, czym naruszył opisane w umowie zasady i procedury. Pozwany nałożył na powoda karę umowną w wysokości 3.000,00 zł która pomimo wezwania, nie została przez powoda zapłacona. W związku z powyższym pozwany podniósł zarzut potrącenia wierzytelności dochodzonej przez powoda w niniejszym postępowaniu.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu postanowieniem z dnia 26 lutego 2018r. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bielsku-Białej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł w dniu z pozwanym umowę pośrednictwa nr (...) która obowiązywała od dnia 21.06.2016r. i była zawarta na czas nieokreślony. Strony ustaliły w niej zasady współpracy w dziedzinie pośrednictwa w sprzedaży produktów finansowych i innych usług pozwanego. Za pośrednictwo w zawarciu umowy pożyczki powodowi należało się wynagrodzenie, określone w załączniku nr 1 Z. naliczania wynagrodzeń za pośrednictwo w zawarciu umowy pożyczki gotówkowej do Umowy o pośrednictwie. Par.2 pkt 14 umowy stanowił, iż „pośrednik nie ma prawa – bez uprzedniej zgody na piśmie Zainteresowanego – pobierać pieniędzy od Klientów z przekazanej im przez (...) kwoty wypłaconej pożyczki. Pośrednik nie ma prawa domagać się od Klienta (...) jakiegokolwiek świadczenia finansowego za czynności związane z umową pożyczki gotówkowej (spisanie wniosku, spisanie notatki z rozmowy z Klientem itp.)”. Umowa przewidywała również kary umowne w §4 pkt 1, „z zastrzeżeniem §2 pkt 5 i § 6 pkt 5 (mającymi pierwszeństwo zastosowania) w przypadku naruszenia obowiązków P. wskazanych w Umowie oraz Procedurach, a w szczególności osobistego wykonywania czynności objętych niniejszą Umową, terminowego dostarczania Zainteresowanemu wszelkich dokumentów uzyskanych lub podpisanych przez Klienta, albo występowania ponad ramy Umowy, P. ma obowiązek zapłacić Zainteresowanemu karę umowną w

wysokości 3.000,00 zł”. Zgodnie z treścią umowy, sądem właściwym w razie sporu będzie sąd powszechny właściwy według miejsca siedziby pozwanego.

Dowód: umowa o pośrednictwo nr (...) k.7-10 wraz z załącznikami k. 11-12, odpis KRS k.16-19, wydruk (...) k.20,

W dniu 31.07.2016r. powód za świadczone usługi pośrednictwa finansowego w zakresie zawierania umów pożyczki wystawił pozwanemu fakturę nr (...) na kwotę 4.940,09 zł. Pozwany w toku procesu nie kwestionował jej wysokości ani faktu wykonania usług za które powód wystawił fakturę. W związku z brakiem uregulowania należności wynikającej z ww. faktury, pismem z dnia 18.10.2016r powód wezwał pozwanego do zapłaty. Należność nie została uregulowana.

Dowód: - faktura nr (...) k.13, wezwanie do zapłaty k.14 wraz z dowodem nadania k.15,

W firmie powoda pośrednicy nie pobierali jakiegokolwiek opłaty od klientów z tytułu zawarcia umowy za których zawarcie rozliczali się bezpośrednio z powodem. Powód w związku z zawarciem czterech umów pobrał opłaty od: B. K. (1), K. G. (1), J. H., J. R..

Dowód: zeznania świadka M. D. k.121, oświadczenie B. K. k.157 wraz z potwierdzeniem wpłaty, oświadczenie K. G. k. 158, rozliczenie prowizji pośrednika k.159-k.161, wezwanie do udzielenie informacji k.152 z pełnomocnictwem k.154 i potwierdzeniem wpłaty k. 153, potwierdzenie wpłaty J. H. k.155,

Na podstawie pkt 9 regulaminu konkursu dla Doradców (...), powód zastrzegł sobie prawo do wykluczenia z konkursu DF lub pomniejszenia kwoty nagrody DF w przypadku naruszenia warunków podpisanej ze spółką (...) o pośrednictwie/zlecenia pośrednictwa A/B lub w inny sposób naruszających zasady zdrowego współzawodnictwa w czasie trwania konkursu, a także nieprzestrzegających Kodeksu Etycznego i Procedur Spółki. W związku z faktem wykrycia nieprawidłowości w pracy powoda, pozwany nałożył na niego karę umowną określoną w §4 pkt 1 umowy o pośrednictwie nr (...) w wysokości 3.000,00 zł.

Dowód: Regulamin konkursu k.162-163, oświadczenie o nałożeniu kary umownej oraz wezwanie do zapłaty k.164, nota obciążeniowa k.165 wraz z potwierdzeniem nadania k.166,

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów oraz zeznań świadków Sąd uznał, że jest on wystarczający dla ustalenia stanu faktycznego, oraz że prawdziwość i autentyczność dołączonych do akt dokumentów nie budzi wątpliwości, a przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło na wyjaśnienie i rozstrzygnięcie sprawy i nie wymaga uzupełnienia. Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków tj. J. H., B. K. (1), J. R. i K. G. (1), uznając iż przeprowadzenie ww. dowodów jest nieprzydatne dla rozstrzygnięcia w sprawie, albowiem okoliczności na jakie zostały powołane, można było ustalić w oparciu o inne dowody.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Roszczenie pozostaje pod ochroną prawa cywilnego. Okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały wykazane poprzez dołączenie do akt sprawy dokumentów oraz zeznań świadków.

W niniejszej sprawie sąd nie miał wątpliwości, iż w ramach umowy pośrednictwa łączącej strony powód nie mógł pobierać jakichkolwiek opłat od klientów z przekazanej im przez (...) kwoty wypłaconej pożyczki. Jednak ta okoliczność nie powodowała automatycznie, że nie należało mu się wynagrodzenie za pośrednictwo w zawarciu tych umów a co za tym idzie nie oznaczało, iż nie mógł wystawić on faktury za świadczone usługi (...) też sąd nie mógł podzielić zarzutu pozwanego w przedmiocie nieistnienia zobowiązania.

Niezasadnym był również zarzut potrącenia wierzytelności powoda z wierzytelnością przysługującą względem niego pozwanemu. Powód zaprzeczył twierdzeniom pozwanego, natomiast pozwany nie udowodnił w żaden sposób, aby

wierzytelność taka w ogóle powstała, nie przedstawił skutecznie na tą okoliczność żadnych dowodów, a to na nim ciążył taki obowiązek w myśl art. 6 k.c. Nadto nie dał możliwości zbadania ww. okoliczności przez Sąd poprzez przeprowadzenie dowodu z przesłuchania przedstawiciela pozwanej spółki, który w nieusprawiedliwiony sposób nie stawiał się na wyznaczonym terminie rozprawy, mimo skutecznego doręczenia wezwania. Nadto należy zauważyć, że podniesiony procesowy zarzut potrącenia zgłoszony został przez pełnomocnika pozwanego, który nie był na podstawie przedłożonego pełnomocnictwa umocowany do złożenia takiego zarzutu, i w ślad, za którym nie zostało złożone oświadczenie materialno-prawne, co czyni zarzut ten nieskutecznym.

Do potrącenia dochodzi wtedy, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, a każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym (art. 498 § 1 kc).

Potrącenie jest czynnością materialnoprawą, która dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie i wywołuje skutek w postaci wzajemnego umorzenia wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej (art. 498 § 2 kc i art. 499 zd. 1 kc) z chwilą, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 zd.2 w zw. z art. 498§1 k.c.). Stosownie zaś do art. 61 k.c. staje się ono skuteczne dopiero z chwilą dojścia do wierzyciela wzajemnego w taki sposób, że mógł zapoznać się z jego treścią.

W sprawie należało więc rozstrzygnąć, czy doręczenie pełnomocnikowi procesowemu wierzyciela w toku postępowania sądowego pisma procesowego, zawierającego oświadczenie woli dłużnika o potrąceniu wierzytelności jest równoznaczne z dojściem tego oświadczenia do strony w rozumieniu art. 61.zd. 1 k.c.

Zasadą jest, że doręczenie oświadczenia woli o potrąceniu wierzytelności musi nastąpić dłużnikowi wzajemnemu osobiście, stąd wykluczyć trzeba wszelki automatyzm w zakwalifikowaniu doręczenia pisma procesowego zawierającego takie oświadczenie pełnomocnikowi procesowemu jako doręczenia oświadczenia stronie. W toku procesu sądowego będzie skuteczne, o ile zostanie złożone drugiej stronie bezpośrednio. Złożenie oświadczenia o potrąceniu w piśmie procesowym, skierowanym na ręce pełnomocnika dłużnika postępowania będzie wywierać przewidziany prawem skutek, o ile pełnomocnik ten zdecyduje się powiadomić o tym mocodawcę. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 stycznia 2016r, II CSK 862/14 wskazał, iż „oświadczenie o potrąceniu wierzytelności powinno być złożone dłużnikowi wzajemnemu osobiście. Doręczenie pisma procesowego zawierającego takie oświadczenie pełnomocnikowi procesowemu dłużnika wzajemnego nie wywiera skutków przewidzianych w art. 61 § 1 zdanie pierwsze KC”. Doręczenie takiego pisma wywiera skutek w stosunku do mocodawcy w zakresie doręczenia tego pisma, ale nie może być równoznaczne z dojściem oświadczenia do mocodawcy, jako adresata oświadczenia woli. Doręczenie pisma procesowego pełnomocnikowi w toku procesu tworzy jedynie fikcję prawną doręczenia tego pisma mocodawcy.

W tym miejscu należy poczynić kilka uwag w przedmiocie skuteczności podnoszenia zarzutu potrącenia przez pełnomocników procesowych.

Otóż ustawowa treść pełnomocnictwa procesowego określona jest w art. 91 k.p.c. daje upoważnienie do podejmowania decyzji i czynności o charakterze procesowym, nie obejmuje natomiast umocowania do ingerencji w materialnoprawne stosunki mocodawcy. Pełnomocnictwo takie nie uprawnia pełnomocnika do złożenia w imieniu mocodawcy materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu, chyba że jego zakres został rozszerzony (także w sposób dorozumiany), jak również nie uprawnia do przyjęcia w imieniu mocodawcy materialnoprawnych oświadczeń kształtujących.

W niniejszej sprawie pozwany nie wykazał, iż doręczył powodowi oświadczenie woli o potrąceniu wierzytelności jak również nie wykazał, iż pełnomocnik procesowy był umocowany do składania oświadczeń w przedmiocie potrącenia. Ciężar dowodu w zakresie udowodnienia tego, że pełnomocnik poinformował swojego mocodawcę o treści oświadczenia o potrąceniu złożonego w piśmie procesowym obciąża składającego potrącenie dłużnika. Dopóki

okoliczność ta nie zostanie udowodniona, nie można mówić o tym, aby oświadczenie o potrąceniu złożone w ten sposób, a tym samym zarzut potrącenia został zgłoszony prawidłowo.

Tym samym powództwo w zakresie należności głównej zasługiwało na uwzględnienie, jednakże odsetki sąd zasądził od dnia 29.10.2016r, albowiem faktura (...) nie miała ustalonego terminu zapłaty zaś powód wezwanie do zapłaty nadał w dniu 18 października 2016r. Sąd przyjął 7 dni na odebranie tej przesyłki i dodatkowo 3 dni (zakreślone w wezwaniu) do zapłaty. Tym samym pozwany powinien zapłacić należność do 28 października 2016r.

O kosztach sąd rozstrzygnął w oparciu o przepis art. 98 §1 k.p.c w zw. z art. 100 zd. 2 k.p.c. obciążając pozwanego jako stronę przegrywającą kosztami procesu na które złożyły się: 100,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z §2 ust 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sędzia:

ZARZĄDZENIE

- odnotować
- doręczyć pełnomocnikowi powoda oraz pełnomocnika pozwanego
- kal. 14 dni lub z wpływem
- odnotować w systemie pełnomocnika pozwanego –r.pr. A. M. (k.141)

B., dnia 19 lipca 2019 roku

Sędzia